

## ABONAMENTUL

Un an . 24 Cor.  
 Un sem. an . 12 "  
 Un lună . 2 "

Un an de Duminică  
 (cum au 4 Cor. — Pen-  
 în România și America  
 10 Cor.

Un an și pentru Ro-  
 mânia și străinătate pe  
 un 40 franci.

# TRIBUNA

REDACTIA  
 și ADMINISTRAȚIA  
 Deák Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE  
 se primesc la adminis-  
 trație.  
 Manuscripte nu se ina-  
 poiază.  
 Telefon pentru oraș și  
 comitat 502.

## Sârbii radicali.

(\*) În numărul său de ieri, »Budapești Hirlap« publică un articol privitor la criza din partidul radical sârbesc. Miezul crizei ar fi tendința pronunțată ca partidul acesta să părăsească alianța româno-slovacă, deci și pe partidul naționalităților din dietă, și să intre în partidul kossuthist.

Știm de mult, că partidul kossuthist a căutat într-una să atragă la sine pe sârbii radicali. E fapt apoi, că mai ales în vremea din urmă sârbii radicali au făcut o politică care se poate mai kossuthistă (în vechiul înțeles al cuvântului, nu după calapodul ministrului Kossuth!). Și nu ne îndoim că independenștilor le-ar veni la socoteală ca deputații radicali și întreg partidul sârb radical să intre în partidul 48-ist. Întâiu s'ar călădi astfel partidul naționalităților din dietă, (așa cred kossuthiștii) și a doua, noii aderenți ar forma aripa stângă a partidului kossuthist guvernamental: ce n'ar îndrăzni să facă kossuthiștii guvernamentali, ar face alianții lor sârbii radicali. Interpelări cu ascuțiș contra Vienei, obiecțiuni împotriva armatei comune, aderenții lui Kossuth Ferencz nu mai pot să facă. Cu sârbii radicali ar stă însă altfel chestia. Duplicitatea din trecut — când guvernul presionă asupra Vienei cu ajutorul elementelor radicale — s'ar putea relua fără ca șeful kossuthiștilor să se compromită (așa crede el).

Oricari ar fi însă avansurile și mai ales promisiunile guvernului actual, noi așa credem: sârbii radicali n'ar putea să intre și

să steie în partidul kossuthist fără ca în scurtă vreme să nu-și piardă întreaga popularitate și trecere de care se bucură până azi. Ceeace nu e greu de a dovedi. Să ne întrebăm numai: Cum au ajuns radicalii sârbi să fie populari? Așa că au combătut din resputeri politica șovinistă (să ne aducem aminte numai de Miletici!), iar pe oamenii guvernelor maghiare i-au dușmănit la extrem (să ne amintim de lupta strașnică ce au purtat radicalii contra lui Brancovici patriarhul, pe care eră să-l bage în temniță și l-au tratat ca pe un hoț și falsificator).

Ei bine: în momentul în care radicalii își vor schimba atitudinea, poporul sârb îi va părăsi.

Dejă sunt într'un mare impas: ei trebuie să părăsească de bunăvoie candidatura la patriarhie a lui Zmejanovici, episcopul dela Vârșeț, pe care l-au tămâiat o viață întreagă și care în luptele ce au purtat chiar în timpurile recente, a fost singurul lor prieten între prelați, — și în acelaș timp să aleagă pe Bogdanovici, nepotul și de-putatului politicii maghiarone a lui Brancovici.

Făcut odată acest pas, nu le rămâne de cât să tragă apoi la carul noului patriarh, care va face însă vechia politică. Nu este și nu poate adică fi în partidul radical un singur om, care să presupună că Bogdanovici va face altă politică decât — guvernamentală!... Și iarăși nu se poate presupune că actualul și viitoarele guverne ungurești vor fi mai puțin agresive și vor

face sârbilor mai multe concesiuni decât guvernele trecute.

Dejă până acum, concesiile radicalii au trebuit să facă. Deși majoritatea o au ei, lașa Tomici a trebuit să se retragă adică dela »Zastava« (o spune asta chiar »Budapești Hirlap«), ca astfel să se poată face alegerea de patriarh unanim, alegându-se cel pe care radicalii l-au combătut cu extremă violență. Guvernamentalii (minoritate) nici de vorbă n'au vrut să stea cu radicalii, până ce nu înlătură pe Tomici...

Fostul director al »Zastavei« are însă amici mulți și mai ales este puternic curentul radical pornit de Miletici, socrul său și întărit de dânsul, așa că dejă se vorbește de o sciziune în sânul partidului radical... Și abea sunt la prima etapă a noiei lor politici.

Ori care ar fi deci actuala lor popularitate, politică guvernamentală ei n'ar putea să facă decât scurt timp. Simpatiile poporului cu siguranță se vor întoarce spre ceice vor face vechia politică radicală, combătând guvernul și pe uneltele sale.

Și cu Bogdanovici, unealta guvernului, și cu poporul, nu vor putea radicalii să fie prieteni.

Nu pot să spere deci nici mandate mai multe în parlament. Pentru că mandatele acestea le dă — poporul, iar poporul sârb fiind de un temperament care nu se poate împăca de loc cu nici un fel de politică guvernamentală, n'are să aleagă candidați guvernamentali. Iar unde ar fi ca guvernul să dispună de mandat, desigur că l'ar da nu

## FOIȚĂ ORIGINALĂ A »TRIBUNEI«.

### Remușcările.

De Pompiliu Robescu.

Ce va să zică remușcare?

S'ar putea defini astfel: părerea de rău ce simțim în suflet, după ce am făcut o faptă rea.

Aceasta este definiția exactă a remușcării, dar să căutăm să pătrundem puțin mai adânc în suflet și să vedem, să cercăm să vedem, ce se petrece într'un suflet chinuit de remușcări.

Când sufletul unei persoane este chinuit de remușcări, energia psihică ce o are, caută ea să lupte contra unei alte ispite? Conștiința îl dictează de-a face bine?

Nu, nici energia psihică, nici conștiința de răul ce a făcut, nu intră în joc, căci dacă aceste două ar vibra, ar intra în acțiune, nu ar simți descumpănirea și rușinea ce vin odată cu remușcarea, și omul s'ar simți tare, gata de-a nu mai face ceace a făcut.

Din contră, ceace un suflet plin de remușcări simte, este disprețul de sine.

Însă, a se disprețui, însemnează a consimți la alte greșeli viitoare, însemnează a renunța la luptă sau mai bine zis, însemnează a se simți nedemn de efort și a se supune la alte greșeli.

Remușcările nu micșorează greșala, ci o prelungesc, o face să fie mult mai simțită, o face să fie gustată din toate punctele de vedere, și mai ales o face să dureze mereu. Ne gândim

cu încăpăținare, așa că avem senzația că acea greșală am făcut-o de zece ori, de o sută de ori. O tortură insuportabilă.

Și totuși, câte odată nu este așa de insuportabilă, căci în remușcări, uneori găsim plăcere, da, o plăcere bolnavă. Remușcarea ne obișnuiește cu greșala și obișnuința ne dă acea plăcere străină, care șterge grozăvia păcatului. Ce este mărturisirea greșelii? Nu este decât simpatia, dragostea acestei greșeli, ridicată la punctul cel mai culminant al său și când mărturisim, nu o facem decât în scopul de a întinde mai mult câmpul emoțiilor noastre, — bolnave dacă voiești, dar sunt emoțiuni de cari sufletul are un fel de nevoie. Exemple: pentru ce mărturisim amorul ce-l avem pentru o ființă? Pentru a ne scăpa de el? Nu. Pentru ce mărturisim un secret al unui prieten? Pentru a nu ne mai gândi la acel secret? Nu. Pentru ce mărturisim păcatele noastre, greșelile, acțiunile rele? Pentru a ne pocîi? Nu.

Dacă în loc de remușcări gălăgioase am avea o scârbă sinceră de greșelile noastre, am căuta să le ștergem din minte, din conștiință iar nu am căuta să le fixăm în mintea, în cunoștința altora.

Deci, mărturisirile, nu acopere greșala, ci întind mai mult câmpul emoțiilor noastre.

\*

Remușcările demoralizează, pentru că ele fac să ne fixăm atențiunea asupra unui minut din viața noastră, în care minut eram cu totul lipsiți de energia de a nu face o greșală.

Remușcările nu ne pun în stare de apărare contra răului, ci ele măresc nelcrederea de sine; ne fac să judecăm greșit și fals pentru că ne

pun în evidență numai o singură parte a noastră: cea rea, cea care greșește.

Remușcările ne fac să vedem greșelile comise, nu ca simplă întâmplare, ci ca rezultatul unei legi de al cărei efect nu putem scăpa.

Așa fiind, remușcările sunt o absurditate. Pentru ce le-am avea? Deoarece, ele nu ne arată decât partea noastră cea rea, cea care greșește, această însemnează că noi oamenii nu suntem capabili de altceva decât de trădare, de răutate, de fapte degradatorii? Dacă suntem astfel, pentru ce ne-am căi, pentru ce am avea remușcări.

Dacă însă avem o conștiință, o inimă, o cunoștință de bine și de rău, atunci trebuie să avem curaj, căci nici una din greșelile noastre nu este mortală.

În lumea aceasta, nimic nu este fix și neschimbător, nici viciul, nici virtutea. Dacă nu suntem mulțumiți de purtarea noastră, mai bine decât să ne încăpăținăm a ne gândi mereu la ea, mai bine decât să ne acuzăm mereu, este mult mai bine să ne depărtăm gândul dela drumul care duce la greșală, căci aceasta valorează mult mai mult decât de a ne deprinde, de a ne familiariza cu ideea aceasta, acuzându-ne mereu de o greșală făcută. Ar fi mai bine să nu ne gândim de loc la ea, cum nu trebuie să se gândească la o durere ce au, acel bolnavi cari sunt prea nervoși. O prea mare remușcare prepară slăbiciunea viitorului, și zău, nu trebuie să ne uităm la ceace a fost în urmă, la ceace a fost ieri, ci la ceace va fi înaintea, la ceace va fi mâine.

Roma, Maiu, 1908.

unui sârb, ci unui ungar... Dovadă eclatantă este în privința asta alegerea dela Neoplanta, unde guvernul a impus alegerea unui ungar kossuthist și radicalii sârbi nici n'au îndrăznit să stărue pentru un candidat al lor.

Toate acestea și cele ce vor urma îi va face, credem noi, pe sârbii radicali să se gândească bine până să părăsească pe actualii aliați. Dela 1895, de când s'a făcut congresul naționalităților, și până azi, sârbii radicali s'au putut convinge pe d'oparte de perversitatea tuturor guvernelor maghiare, pe de altă parte au putut vedea că puterea naționalităților nu poate isvorî din vre-un sprigin al guvernului, ci exclusiv numai din alianța cât mai strânsă a tuturor naționalităților năpăstuite.

**Demisiunea ministrilor comuni.** »Fremdenblatt« scrie: Știrea, că ministrii comuni Aehrenthal și Schönauich și au dat demisia, s'a dovedit de adevărată. Această demisie este urmarea naturală a situației, pentru că ambii ministri comuni au declarat categoric satisfacerea cunoștelor pretențiunii ale delegațiunii austriace. Aceasta însă nu le-a succes în toate punctele. Decisiunea acum privește factorul competent, Coroana care va avea să judece, că oare demisia ministrilor comuni motivată cu gravaminele aduse de ei este potrivită de a fi primită. Chestia a devenit complicată în urma tacticii nu tocmai norocoșe întrebunțată. Fiecare trebuie să recunoască, dacă privește lucrurile nepreocupat, că pe lângă greutățile, cu cari a trebuit să se lupte guvernul ungar, ca să câștige partidele maghiare pentru plămulețele intenții, învingerea, pe care au câștigat-o ministrii comuni în toate punctele mai însemnate, este prețioasă și compromisul ce s'a încheiat este folositor pentru rezolvirea definitivă a chestiei.

## 10 Maiu în București.

Ieri s'a sărbătorit în București a 42-a aniversare a zilei de 10 Maiu. Vremea frumoasă a făcut ca această solemnitate să fie și mai impunătoare. Străzile toate pavozate cu tricolar și cu arcure de triumf prezentau cel mai feeric aspect. În special Calea Victoriei și bulevardul Academiei se deosebeau prin bogăția culorilor și florilor în cari fuseseră împodobite.

În zorile zilei, această măreață și națională, zi de sărbătoare a fost anunțată bucureștenilor printr-o salvă de 21 tunuri, trasă din Dealul Spirei. Incepând de pe la ora 8, o lume imensă de pe la marginele Bucureștiului venea pâlcuri-pâlcuri spre străzile pe unde aveau să treacă Suveranii.

Dela ora 8 și jum. în sus, circulara trăsurilor pe Calea Victoriei pe cuprinsul dintre palatul regal și Casa de Depuneri devenea din ce în ce mai anevoioasă.

Pentru buna ordine să domnească pretutindeni, și pentru a se evita incidente regretabile, dl Emil Petrescu, prefectul capitalei, luase din vreme toate măsurile necesare.

Toți ofițerii de poliție, sergenții de oraș disponibili și agenții secreți, fuseseră concentrați de cu vreme la prefectură.

Circumscripțiile au rămas numai cu un sub-comisar de serviciu.

Pentru supravegherea bunei ordine poliția fusese repartizată:

Dela High-liffe până la Capșa, dl inspector Bilianu, comisarii șefii Nicu Ionescu la poarta palatului, N. Tristeanu la High-liffe și 15 sub-comisarii în diferite puncte.

Dela Capșa și până la prefectura poliției, dl inspector Paul Oprescu, lt. Stoicescu, ajutorul de comandant al sergenților de oraș, comisarii șefii Iliescu la intersecția bulevardului cu Calea Victoriei, N. Mănescu, Angelescu și 20 sub-comisarii pe distanța menționată.

Dela prefectură și până la mitropolie, dl inspector Alexandru Bagdat, Comisarii șefii N. Ștefănescu, C. Georgescu la palatul poștelor, E. Economu la palatul justiției, Melidoneanu și sub-comisarii respectivi pe parcurs.

În curtea Mitropolei ordinea era ținută de dl inspector V. Andreescu, ajutat de comisarii șef al circ. 11, Becarian.

Din Calea Victoriei până la statua Mihaiu Viteazul, poliția era făcută de d-nii inspector-maior Teodor Popovici, căpitan Brezoianu, comandantul jandarmilor pedestri și comisarii-șefii I. Teodoru la intersecția bulevardului cu str. Academiei și M. Capeleanu în fața statuei lui Gh. Lascar.

Dela statua lui Mihai Viteazul, și până jos pe bulevard, d-nii inspectori P. Paladi și căpitan Gr. Cotrutz cu comisarii șefii I. Negulescu la statua Brătianu, G. Andreescu cu statua Hellade, Raleta la intersecția bulevardului cu str. I. C. Brătianu, Bădulescu la str. Colței și 30 sub-comisarii distribuți pe întinderea de mai sus. Afară de aceste forțe, pe bulevard se mai aflau geandarmii rurali sub comanda dlui locot. Vernescu și 2 plutoane de geandarmii pedestri, comandate de locotenentii Cezar Ionescu și A. Bîrbulescu, precum și sergenții de oraș sub conducerea dlui căpitan Ghimpa.

Datorită bunelor măsuri luate, ocuparea tribunelor s'a făcut în cea mai perfectă rânduielă, nedându-se astfel loc la conflicte neplăcute.

Comandantul regimentelor 12 călărași, 13 artilerie, regimentului de excortă, batalioanelor 1, 4 de pompieri și 1 de pontonieri, batalionului de căi ferate, împreună cu ofițerii și sergenții port drapel au venit la ora 9 a. m. în ținută de ceremonie la Palat, de unde au luat drapelele și le-au dus la Mitropolie.

Regimentul 4 lîfov 21 a trimis o companie cu drapel și muzică, care a însoțit drapelele la Mitropolie.

În timpul te-deumului, drapelele au stat în biserică.

La ora 10, M. Sa Regele, însoțit de principesa Maria și prințul Carol, au luat loc într-o trăsură deschisă trasă de 4 cai la Daumont.

O companie din batalionul 2 vânători »Regina Elisabeta« cu muzică și drapel, a dat onorurile militare.

Plecarea Suveranilor la Mitropolie s'a anunțat capitalei printr-o salvă de 101 tunuri, trase din Dealul Spirei.

Cortegiul regal s'a format astfel: doi jandarmi călări deschideau drumul, prefectul capitalei în trăsură, un escadron din regimentul de excortă, landoul regal, prințul Ferdinand călare însoțea trăsura împreună cu d-nii general Coandă, general Robescu, mareșalul palatului princiar, aghiotanții: colonelii Greceanu, Magheru, Grațoski, majorii Georgescu, Berindei, Baranga și ofițerii de stat major.

Ieșind pe poarta palatului, cortegiul a străbătut străzile: Victoria, Carol, Rahovei, cheiul Dâmboviței și bulevardul Maria, în mijlocul uralelor mulțimii, care staționa pe străzi și aclama familia regală și princiară.

Drumul a fost parcurs la pas, după dorința Suveranului. La ora 10 jumătate, cortegiul a intrat în curtea Mitropoliei, unde se găsea o companie din regim. 4 artilerie cu muzica și drapel, care a dat onorurile Majestății Sale, atât la sosire cât și la plecare.

Serviciul oticios a fost oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Primat înconjurat de înaltul cler și a durat o jumătate de oră. În timpul te-deumului au fost sfințite drapelele nouilor regimente, pe care M. S. le-a predat în persoană comandanților respectivi, cari au rostit câte o mică cuvântare, încredințând pe Suveran că va ști să păstreze nepătată emblema țării.

Au asistat la slujba religioasă: d-nii miniștri Dim. Sturdza cu d-na, Sp. Haret cu d-na, E. Costinescu cu d-na, I. Brătianu, V. Gh. Morțun, A. Carp, Toma Stelian cu d-na, general M. Averagescu, M. Pherikyde, președintele camerii, P. P. Aurelian, președintele senatului, Vintilă Brătianu, primarul capitalei, I. G. Salta deputat, Niculescu-Dorobanțu prefect de lîfov, Al. Beldiman ministru lîfii la Berlin, Dulliu Zamfirescu secretarul general al ministrului de externe, I. Trăsnea-Greceanu, secretar de legație, D. A. Teodoru, Scarlat Popescu președintele Curții de apel, Emil Petrescu prefectul poliției, Scarlat Pherikyde prim-prezident la Casație, G. Assan deputat, generalii: Hartel, Coandă, Ionescu, Robescu, Manu fost aghiotant regal, Beller și Demosihene, dr. Teodor, d-nele: Bengescu, Greceanu, Telman, V. Brătianu, dr. Botescu, d-nii Ștefănescu procuror

general, Eft. Antonescu prim-procuror, C. Rădescu sub-directorul general al închișorilor, I. Mulus P. Voinescu, inspector general al poliției din țară, I. Panaitescu, directorul siguranței generale a Statului, colonelii Berlescu comandantul jandarmeriei și Tănăsescu, comandantul precum și atașii militari: francez german, austriac, rus, bulgar, italian etc.

La ieșirea din biserică, Suveranul a primit filarea drapelelor și a companiei de onoare, de care s'a îndreptat călare spre Bulevardul Academiei, înconjurat de familia princiară, care era călare și de o numărăoasă suită din atașii și ofițerii superiori. Atât la ducere cât și la întoarcere, trupele au prezentat arma la trecere Suveranului.

În acest timp, M. S. Regina, care n'a luat la te-deum, a venit într-un landou escortat regimentul de excortă la locul defilării.

La orele 11 și un sfert, Suveranul a sosit statua Mihaiu-Viteazul, în fața căreia s'a făcut defilarea.

**Ordinea defilării.** Parada defilării a fost mandată de A. S. Prințul Ferdinand și defilarea s'a făcut în ordinea următoare:

Aiteța Sa Regală Principele Ferdinand al mîinii gen. de div. com. corp II de armată Statul Major al corpului II de armată șef Ionel adjutant Demetrescu. 3. Drapele reg. călărași, 13 artilerie, batal. 4 pioneri, batal. pontonieri cu comandantul, ofițerii și port drapelul. 4. Ofițerii activi fără trupă și din rezervă Școala militară de infanterie comand. col. G. descu Ion. 6. Școala reglementare de art. și ge. comand. lt.-col. Graigorescu Eremia. 7. Institutul medico-militar. 8. Școala de poduri și șosele. Gen. de brig. adj. Coandă Const. com. div. cu statul-major. 10. Batal. 2 vânători »Regina Elisabeta«, comand. major Manolescu Matei. 11. Școala aspiranților pentru ofițeri în rezervă cu batal. 6 de vânători comand. major Teodorescu C. 12. General de brigadă Gheorghe Teodor comandantul brig. 8 inf. 13. Regiment Mihai-Viteazul nr. 6, com. lt.-col. Simionescu G. 14. Reg. IV lîfov nr. 21, comand. col. Iacolu George. 15. Regimentul Matel-Basarab 35, comand. lt.-colonel Bunescu Grigore. Batal. 1 pioneri, comand. Major. Mihăescu. 17. Batal. 2 pioneri, comand. Major. Ștefănescu D. 18. Batalionul căii ferate, comand. lt.-colonel Panaitescu Scariat. 19. Compania de pompieri. General de brigadă Boteanu M., comand. caș. București, cu stat-major. 21. Batal. 5 pioneri, comand. major Teodorescu I. 22. Reg. 2 art. cetate, comand. lt.-col. Petrescu Teodor. 23. General de brigadă Vasiliu P. Năsturel, comand. brig. 2 art. 24. Reg. 2 art. comand. colonel Vereșanu C. 25. Regimentul 10 art. comand. Ionel Costescu C. 26. Colonel Văleanu D., brig. 2 călărași. 27. Aiteța Sa Regală Principele României. 28. Reg. 4 roșiori, comand. lt.-col. sarabescu G. 29. Regimentul 3 călărași comand. lt.-colonel Braboveanu I. 30. Reg. de escortă. comand. major Filoti Tr.

A. S. R. Principesa Maria a defilat în fruntea regimentului 4 de roșiori al cărei comandă onorific este. Publicul a primit cu adevărată vălă apariția A. S. Regale în costumul de colonel de roșiori.

În tribuna regală au luat loc în timpul defilării: M. S. Regina cu micul principel Elisabeta, colae și Maria, duele Poenaru, Bengescu, ministri cu dnele și următorii reprezentanți ai statelor străine: Becaria D. Incissa ministrul Italiei, prințul Shoenburg ministrul Austriei, Bengers ministrul Olandei, Kirowiles ministrul Statelor-Unite, Kiazim-Bey ministrul Turciei, Blagdel ministrul Franței, Rajetschvetzli însărcinat de ataceri ai Rusiei, Monto-Forte reprezentantul Persiei și alții.

M. S. Regele a primit defilarea călare, și sfârșit s'a arătat foarte mulțumit de ținută a trupelor, felicitând pe comandanții respectivi al vizizilor și brigăzilor.

Defilarea s'a sfârșit la ora 1, când cortegiul regal format în aceeași ordine ca la venire și a înșolat spre palat.

Trupele s'au retras apoi la căzărnițele respective.

După amiazi toți soldații au fost învoiați merge în oraș.

## Un toast al M. Sale regelui Carol I.

În seara de 6 Maiu, după cum am publicat M. Sa Regele a oferit pe bordul Yachtului »Ștefan cel Mare« un prânz de gală. La acest prânz au luat parte: trimisul special al M. Sale împăratului Rusiei; d-nii membrii ai Comisiunii europene, cu doamnele; comandanții și ofițerii bastimentelor de război străine; corpul consular; reprezentanții autorităților locale; ofițerii marinei militare; în total 70 persoane:

În această zi serbându-se și aniversarea nașterii M. Sale Neculae II, împăratul tuturor Rușilor, M. Sa Regele, în timpul mesei, a închinat în următorii termeni:

»Via atins de grațioasa atenție a M. S. împăratului Neculae care va trimis în misiune specială pentru a Mă saluta pe coastele Mării Negre, profit cu bucurie și recunoștință de acest felicit prilej ca să reînnoiesc urările cele mai sincere ce fac pentru Majestatea Sa, urări cari doresc să le dau o expresie cu atât mai călduroasă cu cât serbăm astăzi aniversarea nașterii M. S. Dumnezeu să ocrotească pe Majestatea Sa și să-i acorde o lungă și fericită domnie pentru prosperitatea puternicei Sale împărății.

»Insuflețit de aceste sentimente, ridic paharul Meu pentru prețioasa sănătate a Majestății Sale.

»Să trăiască MM. LL. împăratul și împărăteasa Rusiei.

Comesenii au acoperit ultimele cuvinte cu prelungite urale, iar muzica a cântat imnul imperial rus.

## Festivitatea dela Fundațiunea universitară Carol I din București.

Întru amintirea înființării Fundațiunii universitare Carol I, care a împlinit 13 ani de funcționare, s'a ținut Vineri, 9 Maiu la ora 1 p. m. o ședință solemnă în marea sală a bibliotecii, sub președinția ministrului Instrucțiunii publice.

La această solemnitate au luat parte:

P. S. S. Episcopul Dunării de jos;

Dl Ion Kalinderu;

Domnul profesor I. Bogdan, decanul facultății de litere;

Domnul profesor E. Pangrati decanul facultății de științe;

Dl prof. G. Chițacescu decanul facultății de teologie;

Dl prof. Badea Cireșeanu;

Dl prof. C. Niculescu;

Dl prof. p. r. ec. C. Nazarie;

Dl prof. D. Onciu;

Dl prof. O. Densușianu;

Dl prof. G. Tzitzelca;

Dl prof. P. Ellade;

Dl prof. D. Bornearu;

Dl prof. I. Toma Tomescu;

Domnul profesor agregat diac. dr. Popescu Mălăești;

Dl prof. C. Sipsomo;

Dl prof. S. Măndrescu;

Dl dr. Botescu ajutor de primar al capitalei;

Domnul P. Gârboviceanu, administratorul casei bisericești;

Domnul Louis Basset, secretarul M. S. Regelui;

Domnul Dr. Godet, bibliotecarul M. S. Regelui.

Solemnitatea s'a deschis cu o cuvântare d lui rector al Universității din București.

»O zare de liniște — spune dl rector — începe să lumineze atmosfera vieții noastre sociale, atât de întunecată de zguduirile din anul trecut.

Această zare ne îndatorează să ne punem în trebarea și să-l căutăm răspunsul: care e rolul oamenilor culți în întărirea stărei bune ce se pre gătește?

Generațiile ce stau azi pe băncile Universității,

vor fi bărbații de mâne. Lucrul de căpetenie e, să nu devină ceea ce se poate numi bărbații pripiți de azi.

Chestia posibilității de realizare a acestui fapt, e în strânsă legătură cu chestia deosebită dintre viața de studii și viața socială. Analzând aceste deosebiri, dl rector constată, că selecțiunea gândurilor frumoase, a sistemelor științifice bine încheiate, e în bună parte garantată de felul organizării școlii.

În viața socială, aproape contrastant: selecția de gândiri metodice e înăbușită de sistemele cele mai anarhice, cele mai utopice. Obiectivitatea se nină în înlocuții cu intoleranța cea mai mare, minoritatea luminată, zdrobită sub jugul majorităților întunecate.

Spre schimbarea acestel stări de lucruri, trebuie să se pregătească tinerimea universitară. Ea trăiește, până la un punct, cu gândul, în viața socială și aceasta o diferențiază de starea de școlar propriu zisă. Dar, căm vreme a consacrat un anumit interval de ani, pentru pregătirea pe baza căreia va intra în viața cetățenească, ea trebuie să fie consecuența acestel intenții ce i a mână primii pași pe scările universității: trebuie să se facă în modul cel mai solid diferitele sisteme de gândire, să le trăiască și ea cu adevărat, dându-le în plus gândul căld că le va întru buință în folosul poporului din care face parte. Deci, pregătire științifică, călăuzită totdeauna de scopuri naționale. Numai întrucât această pregătire se realizează de adevărat, e îndreptățită tenacitatea celor tînari de a crea un curent nou; întru atât poate fi îndreptățită speranța, că intoleranța grozavă ce nu vede decât într-o direcție, va fi temporală, înălăturată poate, de un spirit de obiectivitate care în nici un caz nu exclude entuziasmul sănătos.

Vom fi învățat din multiplele studii, așa de strâns legate, cum ele s'au încheiat numai după ce au străbătut căile greșelilor și atunci sentimentul de respect pentru orice cercetări serioase, va fi adus de noi în frământările vieții sociale.

Spiritul de metodă obiectivă, dobândit prin organizarea studiilor ce se completează unele pe altele, întărit prin contractul din ce în ce mai des cu profesorii, în seminarele din ce în ce mai roditoare, sentimentele de solidarizare dezvoltate prin societățile din ce în ce mai bine alcătuite, — iată niște agenți, nu se poate mai buni, de transformare a vieții sociale.

Și întru cât la realizarea acestui spirit cercetător, Fundațiunea Universitară Carol I, acest focar de reunire a tuturor elementelor ce se adapă din știință, are unul din rolurile cele mai active, ultimul cuvânt suntem datorii să-l grăim către Fundatorul ei.

Trăiască M. S. Regele!

D. bibliotecar al fundațiunii a dat citire raportului asupra mersului instituțiunii pe anul trecut.

Numărul volumelor cari la 1 Maiu 1907 era de 19.778 a sporit în cursul anului, la 30.775. Biblioteca a obținut autorizațiunea de a putea aduce cu împrumut pentru cititorii ei, orice lucrări cărți și manuscrise aflate în păstrarea bibliotecel imperiale din Strassburg și bibliotecel curții imperiale din Viena. În afară de cărțile aflate în bibliotecă, sau mai pus la îndemâna cititorilor: 76 reviste străine câte 1, 2 reviste de seamă, în limba franceză și germană, pentru fiecare specialitate și 40 de reviste românești dintre acele cari apar în țară și peste hotare.

Dela 1 Aprilie 1907 până la 1 Aprilie 1908 biblioteca a fost frecventată de 65.082 cititori, cari au consultat 88.181 cărți și reviste.

Fundațiunea a continuat a întreține conform dorinței Augustului fondator, 7 burseri, fiecare cu câte 100 lei lunar, din cari 4 la Universitatea din București și 3 la Universitatea din Iași. A servit ajutoare pentru tipărit de teze și de lucrări speciale, aceste din urmă făcute sub direcțiunea dlor profesori Onciu și Pangrati, în sumă de 1996 lei. A subvenționat cu suma de 1300 lei 30 de studenți lipsiți de mijloace dela diferite facultăți.

Averea fundațiunii se urcă la suma de 628.408 lei. Veniturile și cheltuielile ating cifra de 57.935 lei.

Serbarea a fost încheiată printr-o cuvântare a dlui Spiru Haret, ministrul cultelor și Instrucțiunii publice.

La ora 2 după amezul M. S. Regele a binevoit a primi în audiență pe dl ministru al Instrucțiunii, dimpreună cu dl rector al Universității din București și dl bibliotecar al fundațiunii.

D. C. Dumitrescu-I și a prezintat M. S. raportul asupra mersului instituțiunii, iar dl Al. Tzizgara Samurcaș un volum legat conținând tezele absolvenților Universitarilor din București și Iași și lucrările speciale tipărite în cursul anului din fondurile fundațiunii.

## 3/15 Mai.

Următoarele telegrame au fost expediate de membrii societății »Carpații« din București. în seara banchetului dela 3 Mai v...

M. S. împăratului Francisc Iosif  
Viena.

»Membrii societății »Carpații«, români născuți în Austro-Ungaria și așezați în România, sărbătoresc iubileul de șasezeci de ani a Majestății Voastre și iubileul emancipării naționale a Românilor din Ungaria și Ardeal. Ei își amintesc cu cea mai profundă recunoștință de Manifestul dela 1848 al Majestății Voastre pentru libertatea tuturor popoarelor din monarchia Habsburgică și depun la picioarele Tronului Majestății Voastre omagiile fiilor națiunii române, credincioși glorioasei dinastii și monarchiei.

Majestății Sale regelui Carol,

București.

»Membrii societății »Carpații«, români năcuți în Austro-Ungaria și așezați în România, sărbătorind astăzi iubileul de 60 de ani al emancipării naționale a românilor din monarchia Habsburgică și iubileul Domniei de 60 ani a Majestății Sale împăratului rege Francisc Iosif I, depun la picioarele Tronului glorios al ospitalierei României omagiile lor.

Dlul Pop de Băsești,  
mare proprietar

Ilyésfalva.

»Membrii societății »Carpații« a românilor din Ardeal și Ungaria, stabiliți în România, sărbătorind iubileul emancipării noastre naționale dela 3/15 Maiu 1848 și iubileul Domniei de șasezeci de ani a Majestății Sale împăratului Francisc Iosif I, trimit ilustrului președinte și fruntașilor bravi ai partidului național român, expresiunea dragostei și admirației lor.

Dlul Aurel C. Popovici,  
str. Biserica Popa-Chițu

București.

»Membrii societății »Carpații« sărbătorind a 60-a aniversare a zilei de 3/15 Mai 1848, vă exprimă dragostea și admirația lor.

## Farmacia la „Regina Elisabeta“ laborator medical și cosmetic

### Buzedol, Csongrádi sugár-ut.

Recomandă preparatele celebre cu efect experimental nu gur, fabricate în laboratorul cosmetic și cunoscute sub numele „Elisabeta“.

Cremă de față „Elisabeta“ — de zi și de seară — redă feței fragranța tinereții, împiedecă formarea creștelor, face să dispară imediat pișturile, petele de ficat și tot felul de necurătenți ale pielii. Prețul 1 și 2 cor.

Lapte de crea „Elisabeta“, contra tuturor boalelor de piele și a defectelor frumuseții, efect sigur. Prețul 1 cor. 20 fl.

Spirit de păr „Elisabeta“ după o folosire de câteva zile împiedecă formarea mătreței, întărește rădăcinile bolnave ale părului. Prețul 1 cor. 60 fl.

„Buzedol“ contra asudării picioarelor și a mânilor — după o singură folosire, efect sigur și în cazurile cele mai grave. Prețul 1 cor.

Singurul deposit la fabricantul. Comandele din provinciile se îndeplinesc punctual. La o comandă de 10 cor. nu se scotește împachetarea și porto.

Lemle József, farmacist.

## Din România.

**Ședința Academiei.** Academia Română a ținut Vineri după prânz ședință, sub președinția dlui Salygny.

Domnul Dimitrie A. Sturdza, secretar, a vorbit despre cel 42 ani de domnie al M. S. Regelui Carol I.

Oratorul a trecut în revistă starea politică, socială și economică a României la venirea suveranului în țară, progresele realizate în toate direcțiile de atunci încôace sub oblăduirea M. S. Regelui și grație pactului fundamental al României moderne — alcătuit de Divanurile adhoc, — ilustrând arătările sale cu acte săvârșite în acești 42 ani din urmă și câteva cuvântări de ale M. S. Regelui.

**D. Morțun ducând în brațe un rănit la o farmacie.** Un accident a avut loc ieri în calea Victoriei aproape de grădina episcopiei: o căruță a societății de ape gazoase a călcat doi trecători.

O mulțime imensă s'a strâns în jurul victimelor, fără însă ca vre-o persoană să vie în ajutorul lor.

În timp ce publicul stătea nepăsător la această scenă peribilă, își face loc deodată prin mulțime dl V. Morțun, ministrul lucrărilor publice și luând în brațe pe una din victime, o transportă până la farmacia apropiată.

Oestul acest nobil al dlui Morțun, a fost admirat de asistență, care imită imediat laudabila faptă a dlui ministru al lucrărilor publice, dând ajutor și celorlalte victime.

**Ministrul de finanțe a alcătuit comisiunile însărcinate să aprecieze pagubele suferite de proprietari și arendeși în timpul războaielor țărănești din primăvara anului trecut.**

Aceste comisiuni se compun din trei persoane și anume:

1. Administratorul financiar al județului, ca delegat al ministerului de finanțe. 2. Președintele sau un judecător al tribunalului, ca delegat al justiției. 3. un proprietar din cel mai greu împușcat din județ, ca delegat al daunaților.

Asemenea comisiuni au fost instituite câte una în fiecare județ unde s'au produs războaie.

**Inaugurarea localului societății clerului »Ajutorul«.** Vineri la orele 10 dimineața, s'a inaugurat cu mare solemnitate noul local al societății Clerului român »Ajutorul« din bulevardul Carol.

Au sosit la solemnitate I. P. S. S. Mitropolitul Primat, I. P. S. S. Mitropolitul Partenie al Moldovei, P. P. S. S. L. L. Nifon Ploșteanu, vicarul sf. Mitropoliei, Arhiepiscopul Calist Botoșeneanu, Canon, Episcopul de Huși, Episcopul Athanasie Mironescu al Râmnicului, Arhiepiscopul Melhisedek Ploșteanu, ministrul cultelor și instrucțiunii publice, cu secretarul general, Carnoiu, directorul Mitropoliei, C. F. Robescu, fost primar al Capitalei, Poenaru-Bordea deputat, Ath. Bolintineanu și Ciocărlan arhitecți etc.

Mal erau de față membrii comitetului societății, întreaga clasă preoțască din Capitală, precum și un public numărös.

Serbarea a avut loc în vasta sală de conferințe a localului.

Onorurile au fost făcute de S. S. preotul Ghirlac Bidolanu, președintele societății »Ajutorul« și de către părintele diacon C. Georgescu, secretar,

Solemnitatea s'a început cu sfințirea apei, după care s'a celebrat un Te-Deum de către P. S. Arhiepiscopul Calist Botoșeneanu, asistat de numeroși preoți și diaconi.

Imnurile au fost intonate de către corul seminarului central, condus de dl I. Popescu-Paserea.

P. S. S. Arhiepiscopul Calist, fost președinte al comisiiei pentru construcția localului, a făcut o dare de seamă asupra activității.

Apoi s'a servit invitațiilor șampanie.

Primul toast a fost ridicat de I. P. S. S. Mitropolitul Primat care a înclinat pentru M. S. Regele.

Ministrul în toastul său a felicitat clerul pentru că s'a îndreptat să realizeze o frumoasă operă și să-și sărbătorească azi munca.

## Lupta în comitate.

**Congregația generală ordinară a comitatului Făgăraș este convocată pe 25 Maiu s. n. (Luni) începând de la 9 oare.** Fînd în ordinea zilei mai multe chestiuni importante, e de dorit ca toți membrii români să participe la această ședință.

## Din străinătate.

**Catastrofă de tren în Belgia.** Din Bruxelles se telegrafiază, că la catastrofa de tren de lângă Contich și au aflat sfârșitul 36 de pasageri, iar 132 sunt grav răniți.

**Situația în Balcani.** Costele Robillan comandantului suprem al jandarmeriei internaționale din Macedonia la selamlicul de ieri — precum se scrie din Constantinopol — s'a prezentat în uniformă de general turcesc. După selamlic sultan l-a primit în audiență oferindu-i ordinul Medjidie.

**Români uciși de greci.** O bandă grecească a ucis mai mulți aromâni la Nevesca, în districtul Florina.

**Bulgari osândiți la moarte.** Tribunalul de executare din Ulskeeb a osândit la moarte pe doi bulgari, cari au ucis doi jandarmi. Osândiții au fost duși alături la Nzinany, la locul de executare unde i-au spânzurat.

**Japonia în Coreea.** În vara trecută cu ocazia conferinței de pace de la Haga a trimis o deputație și împăratul Coreii la această conferință ca să facă propagandă printre membrii conferinței pentru independența Coreii și alungarea japonezilor din ea. Pentru îndrăzneala aceasta japonezii au detronat pe împăratul Coreii, ocupând țara aceasta cu forța armată și punând în fruntea treburilor un guvernator japonez. Aceasta însă nu s'a întâmplat fără vărsări de sânge. Din Seul se telegrafiază acum, că trupele japoneze în 19 crt. în provincia Osgela au avut o luptă cu rezistența coreani dintre cari au căzut 25 iar dintre japonezi 5 morți și 8 răniți.

**Situația din Maroc.** Ziarul »Petit Parisien« scrie că Muley Hafid a provocat o vie mișcare în cercurile oficiale prin sosirea sa la Mekinz. După știrile primite din Tanger și Rabat se credea că victoria Sultanului era sigură; astăzi este un fapt incontestabil că pretendentul a ocupat a doua și a treia capitală și că poate la fiecare moment să pue mâna pe Fez.

Dacă reușește să fie proclamat sultan și la Tanger situația va deveni gravă dacă se va insista spre a recunoaște în Abd-el Aziz singurul suveran cu care se poate discuta.

Guvernul francez a început a studia această chestiune.

**Cazul dela Casablanca nu e grav.** La Senat, ministrul de externe respunzând unei chestiuni a declarat că incidentul din Casablanca nu e destul de grav spre a da naștere la un conflict internațional. După telegramele oficiale rezultă că faptele n'au avut importanța pretinsă la început; încăierarea se datorește la rivalitatea personală între anumite trupe. Guvernul este ferm decis să ceară lămuriri, stabilească rezponzabilități și să pedepsească pe vinovați. Răspunzând la o altă chestiune, ministrul spune că trupele vor fi rechemate când situația va cere aceasta.

**Intemnițarea foștilor deputați ruși.** — Foștii deputați ai primei Dume, condamnați din cauza manifestului din Viborg, s'au prezentat astăzi spre a intra în temniță.

## Mișcarea culturală.

**Reunirea de cântări din Oravița.** Cîtin în »Progresul«, La adunarea generală a Reuniunii române de cântări și muzică din localitatea învătă la 17 c. a fost reales președinte: Dr. Mihai Croșșanu, v. președinte; Rudolf Cucu, secretar; Nicolae Andrei, casier; Francisc Tismonar, arhivar; Al. Purgariu; membri în comitat: Iile Trăilă, dr. Ludovic Méhes, dr. Petru Corneanu, dr. Ion Nedelcu, dr. Liviu Cigăreanu fisc; dr. Gheorghe Anca.

**Conferințe publice în Brașov.** Duminică în 11/24 Maiu 1908, își va desvolta dl profesor A. Ciorteș, conferința sa despre »Căderea, atrațiunea universală și formele energiei« în sala festivă a gimnaziului. Începutul la 6 ore seara. Intrarea e gratuită.

**Din Viena.** Subscribul Comitet roagă pe românii din Viena să binevoiască a participa la adunarea generală a »Societății române ortodoxe jubilar-imperiale pentru zidirea unei biserici și infilnțarea unei comunități bisericești în Viena«, care se va ținea Sâmbătă — 17/30 Maiu 1908 — la orele 8 sara în sala festivă a restaurantului »Zum grünen Tor«, Lerchenfelderstrasse. 14. Ordinea de zi: 1. Cuvânt de deschidere. 2. Căderea raportului anual. 3. Raportul comisiei de revizuire. 4. Propuneri eventuale. 5. Alegerea alor 3 membrii ordinari și a unui supleant în Comitet conform §-ului 18 din statute, precum și alegerea comisiei de revizuire și a tribunalului arbitrar.

Pentru comitet: Dr. Marius Sturza medic, secretar, VII., Westbahstrasse 35 A; Alexandru Lupu general, president. IV., Aßfegasse 3.

## Cluj † Francisc Copée.

Alături a încetat din viață marele poet al francezilor Francisc Copée. De luni de zile s'a luptat cu moartea, care în sfârșit la repus în al 66-lea an și vieții sale. Vestea morții lui a străbătut în toată lumea. Națiunea franceză a îndurat o nouă lovitură perzând pe unul din cei mai nobili filii săi, care în timpuri de grea cumpănă pentru iubita lui patrie a luptat din tot sufletul său îndemnând pe toți filii țării la unire în gânduri și simțiri.

Literatura franceză a pierdut anul trecut pe poetul filosof *Sully Prudhomme* și iată că acum s'a stins un nou luceafăr al acestei literaturi, nemuritorul Francisc Copée.

Astfel s'a dus triumviratul, care mai înainte cu 40 de ani era în jurul lui *Leconte de Lisle*. Primul membru al triumviratului a fost Heredia, care a murit acum doi ani, celalalt doi au urmat îngrabă pe meșterul sonetelor.

Parnasul s'a golit, *les dieux se'n vont*, zeli s'au dus.

## NOUȚĂȚI.

ARAD, 25 Maiu n. 1908.

— Știre personală. P. S. S. episcopul *I. I. Papp*, a plecat ieri Duminică la Sibiu pentru a prezintă în persoană omagiile I. P. S. S. S. Mitropolitului Meștanu, din prilejul aniversării zilei sale de naștere.

— În catedrala din Arad a servit ieri Rev. domn *Vasile Beleş*, asistat de preoții *G. Bodea* și *Tralan Vașlan* și de diaconul *Cornel Lazar*. La sfârșitul slujbei Rev. domn *Vasile Beleş*, a ținut o cuvântare, arătând marile merite a mitro-

Cel dintâi atelier de pietre monumentale aranjat cu putere electrică.

**Gerstenbrein Tamás** — maeștru de monumente și pietre de cimitir. —

Fabricația proprie din marmoră, granit, seynit, labrador etc., din pietre de marmoră magazin se află în Kolozsvár, Ferencz József-ut 25. Cancellaria și magazinul central: **Kolozsvár, Dézsma-u. nr. 21.** Telefon 662. Filiale: Nagyvárad, Nagyzeben, Déva și Bánpartok.

politului pentru biserică și îndatorirea îndoită a diecezelor Aradului pentru a sărbători pe mitropolitul, care 24 de ani a păstorit această dieceză. Corul condus de profesorul Lugojan a intonat «Mulți ani», iar credincioșii l-au aclamat cu însuflețire.

— **Majestatea Sa la expoziția jubilară din Praga.** Din Viena se telegrafiază, că Maj. Sa va merge pe la sfârșitul lunii viitoare la Praga ca să viziteze expoziția jubilară. Îndată după vizitarea expoziției Majestatea Sa se va reîntoarce la Viena.

— **«Pangerman» achitat.** După groaznicul măcel dela Carnova și Wilhelm Wetzel redactorul ziarului german «Generalanzeiger», ce apare în Vârșei, a scris un articol în care cere furci pe seama șovinistilor, deoarece slovacii măcelăriți la Carnova sunt jertfele lor.

«Furci — zice Wetzel în articolul învinovat — multe furci trebuie să ridicăm, și în fiecare furcă să punem câte un șovinist sau renegat. Ridicați furci ca să ne scăpăm odată de șovinisti!».

Procuratura din Timișoara a intentat proces de presă redactorului Wetzel, care proces s'a desbătut Sâmbătă la curtea cu jurați din Timișoara. Acuzatul a avut de apăător pe dr. Géza Korniss, secretarul camerei advocatiale din Timișoara, care în pledoarea s'a a zis, că cele cuprinse în articolul învinovat sunt lucruri adevărate, deoarece șovinistii nu merită decât — furci. Curtea cu jurați nu l'a aflat vinovat și astfel tribunalul l'a achitat. Procurorul a apelat.

— **Procesul «Foil Diecezane».** Dnul dr. Petru Barbu, în calitate de conducător al Tipografiei diecezane, care este proprietarul «Foil diecezane», a fost condamnat la 50 cor. ca pedeapsă și 147 cor. 50 fil. ca spese pentru publicarea Memorandului episcopatului nostru prezentat dlui ministru Apponyi, a unor articoli referitori la proiectul de lege al acestuia și reproducerea unor părți din vorbirile deputaților naționali.

— **Părechea princiară bulgară la Viena.** Prințul Bulgariei împreună cu princesa vor sosi la începutul lunii viitoare în Viena, ca să salute pe Majestatea Sa din incidentul jubileului de 60 ani de domnie.

— **Regele Petru nu va fi primit la Curtea de Petersburg.** Din sorginte oficială s'arbă se desime știrea publicată de unele ziare din străinătate că regele Petru va vizita curtea țarului.

Cu această ocazie ziarul «Neues Wiener Journal», zice că ar fi timpul ca presa europeană să nu mai lanseze acești «ballons d'essais» ai guvernului sârbesc; căci prințul Petru nu ar fi bine venit la curțile Europei și aceasta pentru motive binecunoscute.

— **Afacerea Domide.** În cunoscuta afacere a profesorului Anton Domide dela preparandia din Gherla, scoasă din slujbă pentru motive grave, ni-se scrie din Gherla, că în 20 c. a sosit acolo profesorul dr. Iosif Segescu în calitate de comisar ministerial spre a ancheta afacerea.

— **În atențiunea învățătorilor noștri.** La Beiuș se deschide concurs pentru ocuparea postului de învățător gr.-or. rom. rămas vacant prin moartea regretatului Cișariga. Salarul e de 1000 cor. și venituri laterale vre-o 300 cor. Beiușenii caută un învățător harnic, care, credem, se va și arăta. Beiușul merită să aibă un învățător bun, iar cine va fi ales, să știe, că are de împlini o frumoasă misiune culturală.

— **Explosia unui tun.** Artileria austro-ungară în timpul din urmă a comandat mai multe tunuri noi cu un calibru de 15 cm. sistem Birsant. Făcându-se încercare cu asfel de tunuri Sâmbătă pe locul de exercițiu Solenau de lângă Viena a explodat un tun. Încercarea s'a făcut înalitatea unei comisii compuse din experții regimentului 2 de artilerie de cetate. Încă înainte de a se face încercarea oficerul expert a propus ca toți ceilalți experți să se retragă după o dălmă și de acolo se privească cum va reuși încercarea. În momentul următor tunul a explodat cu o putere uriașă. Tunul a fost cu totul dărâmat. Bucăți grele de fier zburau prin aer la o înălțime de 150—200 metri. Intre oficeri s'a produs o panică mare, dar îndată ce s'a aflat că nimeni nu este

rănit s'au liniștit. Cauza exploziei nu s'a putut constata încă.

— **Revizuirea procesului Harden-Moltke.** Ieri s'a continuat la tribunalul imperial de a doua instanță din Berlin revizuirea procesului monștru Harden-Moltke. După pledoarea avocatului Bernstejn procurorul a propus ca sentința tribunalului imperial de a doua instanță să se nimicească, iar procesul să se transpună la tribunalul de prima instanță. Jurații s'au retras pentru a se consfătui, iar după aceasta președintele a anunțat verdictul, prin care sentința tribunalului imperial de a doua instanță se nimicește iar procesul se transpune judecătoriei de prima instanță.

— **Schimbări în redacția «Foil Diecezane».** Cetim în «F. D.»: La rugarea dlui dr. Petru Barbu, ca să fie absolvat dela redactarea foil diecezane, Venerabilul Consistor diecezan a încredințat cu redigiarea acestei foi pe d-nul dr. Iosif Olariu.

— **Zăpadă mare în Elveția.** De vre-o câteva zile ninge în continu în Elveția. În unele cantone zăpada e așa de mare încât trenurile au încetat de a mai circula.

Și la noi te topești de căldură!

— **Au ars manuscrisele lui Mark Twain.** Din New York se telegrafiază, că în renumitul institut de editură a fraților Harters s'a iscat un foc care au cauzat pgube neșpus de mari. Focul a mistuit tablouri și manuscrise foarte prețioase între cari și ale vestitului scriitor umoristic Mark Twain.

**Congresul arhitecților.** Astă seară a fost o mare serată și recepțiune la Hofburg pentru membrii congresului arhitecților; Arhiducele Leopold Salvator reprezenta pe împărat.

Erau prezenți aproape toți membrii congresului și miniștri Blenerth Derschate, Marchet și Geszani, ambasadorii Statelor Unite, Spaniei, ministrul din Danemarca, etc.

Arhiducele a cerut să-l fie prezentați număratoarele personajii cu care a stat de vorbă, mai cu seamă cu arhitectul Berindey, delegatul guvernului român.

— **Hymen.** Ieri s'a săvârșit în catedrala din Arad cununia religioasă a dlui Ioan Tatu, funcționar harnic la «Victoria», cu d-șoara Ecaterina Birș din Arad. Nuni a fost dl Ioan Moldovan, cu d-na.

Urăm tinerilor căsătorii toate fericirile.

— **Demisia primului ministru japonez din cauza unui roman de Zola.** Primul ministru al Japoniei a căzut în disgrația Mikadoului, din pricină că a scris o prefață la o traducere japoneză a romanului «Paris» de Zola.

Imediat după apariția cărții, Mikado-ul a ordonat ministrului de interne să fie confiscat.

Primul ministru al Japoniei și a înaintat din această cauză demisia, care i a fost primită de Mikado.

— **Dr. A. Crăciunescu** va continua praxa medicală cu începere dela 10 Mai a. c. în Băile-Erculane (Herculesbad I. Mehadia).

— **Revoluția din China.** Vice-regele din Chuantoeting a cerut ajutoare dela guvernatorul din Kwag-Tse, raportând că rebelii au luat fortul dela Mong Tse, au ocupat orașul Chuetung, și fiind pe funcționarii căilor ferate și altor autorități să între sub serviciile lor. Prefectul orașului a fugit.

— **Vicimele exploziei dela Say.** Din Paris, se telegrafiază că în urma exploziei dela rafineria Say, 42 lucrători și lucrătoare au fost răniți dintre cari 11 în mod grav. Pagubele materiale se evaluează la 1,500,000 lei.

Se crede că accidentul s'a produs din cauza unei scântei dela un dinamo care a dat foc prafului de zahăr a cărui combustione a provocat explozie a gazelor. Una din lucrătoarele rănite cu ocaziunea exploziei a încetat din viață ieri după amiază.

**Favoruri pentru reînțoarcearea cu trenul în patrie a celor ce vin din America.** Ministrul al comerțului încă mai nainte a dispus, ca pe căile ferate de stat cei ce vin acasă să fie transportați cu bilet de jumătate pe clasa a treia, iar muncitorii, cari au fost angajați încă la Fiume de trimisul ministrului agriculturii pentru ceva

muncă din patrie, să fie transportați gratuit la locul de muncă. Ministrul a dispus, acum ca să poată călători gratuit dela stațiile din graniță toți acel cetățeni, cari vor putea să și dovediască înaintea șefului respectivei gări, cu o adeverință dela căpitanul de poliție de acolo.

— **Mulțămită publică.** La ședința festivă aranjată în 28 Aprilie 3 Mai, în ziua de Duminică Tomii de societatea de lectură a pedagogilor și teologilor din Arad, au încurs următoarele contribuții benevoale: P. S. S. I. I. Papp 10 cor., I. P. C. V. Mangra 10 cor., I. P. C. A. Hamsea 10 cor., Iosif Gall, Lucareț 20 cor., A. Mocșonyi 10 cor., I. Dascăl 4 c., I. Olariu, văd. Clorogariu câte 2 c., A. Suclu 2 cor., Lepa 3 cor., Internatul de fetițe 6 cor., dna I. Poruț 2 cor., dna V. Istifan 3 cor., N. N. 1 cor., Iovint, Irinca, Laurențiu, Stan și Romanov câte 1 cor., A. Corba 1 cor., T. Moșuț, I. Coste, I. Costa câte 2 cor., G. Sârbu 6 cor., E. Popovici, Fam. Dimitrescu câte 2 cor., d-șoara Mărioara Precupaș 5 cor., V. Antonescu, N. N., N. N. câte 2 cor., N. P. R. 50 fil., Berzovan 3 cor., G. Brăja 2 cor., A. Popescu 1 cor., Popovici 2 cor., N. N. 5 cor., S. Pop 2 cor., dna V. Crișan 80 fil., d-șoara Moldovan, N. Mihulin, N. N. câte 2 cor., P. Marșleu 5 cor., I. Popescu 4 cor., V. Micula 1 cor., dna Ștevic 10 cor., Popovici 5 cor., L. Bogdan 3 cor., E. Ungurean 10 cor., C. Lazar 2 cor., U. Miron 4 cor., L. Simu 1 cor., Morariu 4 cor., dna Lugojan 4 cor., Sereșan 4 cor., Popovici 3 cor., P. Givulescu 5 cor., I. Montani 1 cor., P. Vancu 2 cor., Blăgău 1 cor., N. N. 1 cor., M. Vulcu 4 cor., S. Șevici 2 cor., I. Papp 2 cor., M. Sa Șt. C. Pop 5 cor., I. Tărău 5 cor., Ioan Moldovan 5 cor., dna I. Mladin 3 cor., N. N. 1 cor., S. Mihuț 3 cor., A. Igluța 2 cor., dr. S. Ispravnic 5 cor., Bodrojan 2 cor., dr. Bogdan 5 cor., Ionel Mocșonyi 10 cor., S. Vancu 1 cor., M. Sa V. Goldș 4 cor., dr. A. Lazar 10 cor., P. Teuța 3 cor., N. Oncu 10 cor., A. Vancu 2 cor., T. Vațian 2 cor., Fam. Despa 10 cor., dr. N. Oprean 10 cor., dr. T. Putici 5 cor., dr. G. Cluhăndu 3 cor., dr. I. Németh 5 cor., P. Duma 1 cor., M. Popovici 1 cor., Iosif Nagy 2 cor., I. Arjoca 2 cor., M. Lucuș 3 cor., B. 20 fideri, S. Rălcu 10 cor., Gavrilăscu 2 cor., Fehér 2 cor., dr. I. Papp 10 cor., și A. Muntean 3 coroane.

În numele societății de lectură exprimăm și pe această cale tuturor acestor maritimosi contribuitori aincerele noastre mulțumiri. — Arad, 3/16 Mai 1908. — Cu deosebită stimă pentru comitet: P. Ţucra, teolog c. III. președ. soc. V. Bulz, teol. c. I. casar.

— **Leacul tuberculosei** descoperit de naturalistul «Dinșoreanu» se trimite cu posta după primirea costului de 30 lei. Podul Vadului, prin Câmpina (România).

— **Cercul Schmidt și a început ieri producțiunile pe Béla-tér** înaintea unui public numărös, care a aplaudat toate punctele bogatului și variatului program. Cercul acesta are puteri eminente și e demn de întreg sprijinul publicului.

x Sticlărie, porcelanuri, lămpi și obiecte de lux de argint de china se pot procura pe lângă prețuri fixe și de încredere la urmașul lui Müller Somlyai, Kolozsvár, Kossuth Lajos utca 4 sz., care e furnizorul mai multor institute, întreprinderi și corporațiuni. Candelambre de biserică, lămpi suspendate 2 fi. 50, 12 pahare de apă cisălate 72 cr.

Vă rugăm să fiți atenți la firmă.

— **Prin efectul miraculos al cremei «Aranka de Mintschek»**, orice damă se face frumoasă ca 'n basme. Prețul unui borcan 1 coroană, borcan mai mare în culoare roză 2 coroane. Săpun «Aranka» 70 fileri, apă de spălat «Aranka» 1 cor., pudră «Aranka» 1 cor., mare 2 cor. Cine dorește să aibă un păr frumos blond să folosească apa de păr «Aranka». 1 sticlă 1 cor., una mare 2 cor. Cui îi încărunește părul să folosească regeneratorul de păr 1 sticlă 2 cor. Se pot căpăta numai la fabricatorul: laboratorul chimic Mintssek Géza. Kecskemet.

## Felurimi.

**Paratrăznetele în antichitate.** — Cercetătorii au căutat să slăbească dacă oamenii din vechime au cunoscut vre-un mijloc pentru a înălțura primejdia trăsnetului, făcând ca scântea electrică să intre în pământ, fără a pricinui vre-un rău. În aceasta privință nu există decât un singur document publicat de Dumichen în scrierea

Iul despre construirea templului Dendera. Documentul spune, că pe templul Hator, ridicat în anul 160 înainte de Hristos la Dendera, în Egipt au fost înălțați doi stâlpi de lemn, cari erau învâliți cu aramă și aurii în vârf «spre a împărștia furtună ce vine din înălțimi».

Și pe templul Horos, ceva mai vechiu, din Egiptul de sus, se aflau odinioară patru stâlpi de calcâm, despre care o inscripție spun următoarele: »Ca doi frați se înalță spre cerul, învâliți cu aramă din țară străină, spre a bate furtuna cerului».

O nouă dovadă, că cel din antichitate observaseră, că fulgerul se scurge nevătmător prin obiecte de metal, în pământ, o găsim în Talmud-Tosefta Sabbath XII. Acolo se spune: »Cine pune un fer între pășiri de casă, acela calcă porunca ce oprește imitarea obiectelor păgâne; pentru spărarea contra fulgerului și trăznetului însă aceasta e permis să se facă. Dar și în timpurile mai apropiate, Carol cel Mare și Berardus sunt contra obiceiului barbar de a scoate sabia contra furtunii, obicei, despre care vorbește și Ktesias din India.

**Alexandri și frigul.** Se știe că poetul V. Alexandri a fost în viață unul din cei mai figuroși oameni, lucru care l-a făcut să călătorească într'un timp chiar în Africa, doar-doar va da de căldură. Pe țărmii Mediteranei, pe coastele Africii el încă se plânge de frig, și constată cu durere că toate casele sunt niște mori de vânt și că ovreii dela Târgul Frumos au mai mult confort decât locuitorii numitelor coaste.

Ion Ghica spune prin scrierile lui cum îl aducea pe Alexandri iarna dela Mircești: cu trei blăni pe el, infolot cum se putea mai bine.

Dar groaza poetului de frig se poate vedea mai bine din scrisorile lui intime, unde a fost cât se poate de sincer.

Iată câteva mostre:

Mircești, 10 Ianuarie 1885. Iubite Alecu, vrei noutăți despre mine? Iată-le: După întoarcerea mea la Mircești, am tușit, am strănutat, mi-am suflat nasul timp de vre-o șase zile, apoi îndreptându-mă de acest gutunariu tătăresc, m'am pus de am copiat pe Ovid întreg, într'un album făcând îndreptări multime, și trimetând pe rând acturile la direcția teatrului. Această muncă terminată, am început să-mi fac pregătirile de plecare la București.

Speram să plec Sâmbătă în 12 Genar, pentru ca să am Dumineca de odihnă la Grand Hotel când iară gutunariul meu revine, fără a întreba bucuroș de oaspeți? și eu iar mă pun pe tușit, pe strănutat, etc. plesnind de ciudă că oi să fiu silit a amâna sosirea mea la București. Voiu pleca la 14, dacă nasul și pietul îmi vor permite să afrontez frigul și zăpada ce acoperă țara. De nu, apoi nu pot preciza când oi lua trenul.

Pe aici Siberia cu toate bunurile sale. Cum e pe la voi? Când pleci la București? De-i sosi la Grand Hotel înainte de mine, spuneți madamei Horn să nu uite a ținea la dispoziția mea camera nr. 11, pe când i oi da de știre.

Te îmbrățișez. V. Alexandri.

În alte scrisori găsim pe ici pe colo fraze ca acestea:

»Plec peste o săptămână, dar foarte mă tem că voiu avea de tovărăș pe moșul ger cu barbă albă. La revedere.»

»Imi scrii că vă bucurați de o iarnă grezavă. Fericiți concetățeni! Pe aici avem ploa, umezeli, neguri, vânt și frig.»

»Eu, iubite Alecu, nu mă simt prea bine de vre-o câteva zile. Am niște opresii care mă cam supără de a lucra. Doctorii zic că e ceva nervos, dar numească se nervos sau altminteri, efectul e cu totul displăcut. Nu mi prieste clima ploioasă, neguroasă, vântoasă, care domnește asupra Parisului în iarna aceasta. De abia azi am căpătat un grad de frig ce a înghețat umezeala.»

»Am auzit că aveți un timp minunat în Moldova; aici (la Paris N. R.) am avut până acum ploa necontenite, vânt nepotolit și o umezeală rece și foarte pătrunzătoare. Alături a fost o furtună... etc.

În Păstelurile sale poetul arată foarte des fericeala ce o simte la cădură în camera sa de lucru și descrie cu un fel de groază iarna, zăpada pe

Domnița cea mezină  
Ce s'a 'ntins peste pământ.

D. Teleor.

## Convocare.

Conform concluzului conferinței precedente, membrii despărțământului prin aceasta se convocă la II. conf. din anul școlar 1907/908 pe ziua de 5/18 Iunie (Joi) în comuna Vața-de-jos.

### PROGRAMA:

1. Participare la chemarea Duhului sfânt.
2. Constatarea prezențelor.
3. Deschiderea conferinței.
4. Citirea dizertațiilor oficiale distribuite membrilor.
5. Ce pași ar fi să se întreprindă întru dezvoltarea conștiinței poporului și dezvoltarea interesului față cu instituțiile culturale, dizertație de Ilie Varșandan, inv.
6. Incassarea taxelor.
7. Propuneri și interpeări.
8. Defigerea proximei conferințe.
9. Încheierea conferinței.

Halmagiu, 20 Mai 1908.

Mihail Vidu, președinte.

N. B. Toți membrii sunt rugați a-și înalță operațiile înainte de conf. la adresa președintelui.

## BIBLIOGRAFIE.

**Pomelnic pentru pomenirea viilor și morților, la liturgii și parastase, legat în pânză 50 fil., în hârtie 30 fil. Se află de vânzare la »Tipografia diecezană« și la »Tribuna« în Arad.**

În editura »Librăriei Școalelor«, C. Sfetea, București, str. Lipscani 96 a apărut și se află de vânzare:

1. »Haiducul«, Bucura Dumbrava, tradus de T. N. Prețul 2 lei.
2. »Poezii pentru copii«, culese și publicate de G. H. Prețul 1 leu 50 bani.

Au apărut și se află de vânzare la institutul de arte grafice »Minerva«, București, Bulevardul Academiei 3 următoarele broșuri:

1. »O viață« umilul adevăr, de Guy de Maupassant, tradus de Em. Gârleanu. Prețul 2 lei.
2. »Răsplată«, nuvele. de N. Dunăreanu. Prețul 1 leu 50 bani.
3. »Opere complete«, Poezii populare ale Românilor, de V. Alexandri. Prețul 1 leu 50 bani.
4. »Cugetări«, de Adina Gr. Olanescu. Prețul 1 leu 50 bani.
5. »Dureri înăbușite« (Ediția II), de M. Sadoveanu. Prețul 2 lei.
6. »Momente, schițe, amintiri«, Opere complete de I. L. Caragiale. Prețul 2 lei.
7. »Cântarea cântărilor«, de Corneliu Moldovan. Prețul 1 leu.
8. »Extaz«, poezii de Maria Baiulescu. Prețul 1 leu 50 bani.

### Poșta Redacției.

P. Robescu, Roma. Primit. Azi merge scrisoare. Dr. Amic, Beluș. Mulțumiri pentru informațiuni.

### Poșta Administrației.

Ioan Costa, F. Bator. Am primit 6 cor. ca abonament până la 1 Iulie 1908.

## Bugetul ministerului de războiu

— Ședința Camerei dela 25 Maiu. —

— Prin telefon. —

Prezidează Justh.

La ordinea zilei bugetul ministerului de războiu.

Nainte de ordinea zilei primul ministru Wekerle adresându-se președintelui camerei Justh, spune că nu corespunde adevărului că fără știrea lui și a majorității, ar fi avut de gând să stabilească bugetul ministerului de războiu și sumele necesare ridicării soldelor ofițerilor.

Consideră ca un rezultat îmbucurător că de aci încolo întâiu dieta ungară se va ocupa de bugetele ce se votează în delegațiuni.

Kmetty primește proiectul de buget deoarece aprobă politica guvernului.

Nagy György nu primește bugetul.

Se plânge că în sinul honveziimei domnește un spirit destul de național.

Ședința se ridică la orele 2.

## Ultime informațiuni.

**Statua lui Vörösmaty.** Budapesta, 25 Maiu. Eri s'a inaugurat aici statua poetului Vörösmarty Mihály, cu mare pompă. A prezidat arhiducele Iosif cu arhiducesa Augusta. Discursul de inaugurare l'a rostit Rákosi Jenő. — Mulțime mare a participat la serbare.

## Manuale școlare cu aprobare ministerială.

Sub nr. 31049/1908 au primit aprobare ministerială următoarele manuale școlare ale dlui *Iuliu Vula*: Abcdar ilustrat à 40 fil., Abcdar după metoda sunetelor vii à 40 fil., Carte de citire pentru clasele 3—4 à 50 fil., pentru clasele 5—6 à 60 fil., Curs practic de limba română (gramatică) à 60 fil., Curs practic de aritmetică pentru clasele 2—4 à 60 fil., Aritmetică și geometrie pentru clasele 5—6 à 36 fil., Curs practic de economie rațională à 56 fil., iar sub nr. 28419/1908 manualele: Curs practic de limba maghiară pentru clasele 1—3 à 50 fil., pentru clasele 4—6 tot à 50 fileri.

Toate aceste manuale sunt tipărite și se află spre vânzare în tipografia »Diecezană« din Arad.

## Economie.

**Congresul funcționarilor de bancă.** Invitațiile la congresul din Debrecin al funcționarilor de bancă, s'au expediat, precum se anunță în zilele acestea la adresa tuturor funcționarilor instituțiilor de bani din țară. Pe seama participării lor s'au exoperat din partea aranjatorilor favoruri de călătorie pe calea ferată, (bilet de cl. II valabil pe cl. II la trenurile accelerate); biletele de legitimare trebuie cerute dela comitetul aranjator până cel mult la 30 Maiu n.

Redactor responsabil provizor Sever Bocu.

Editor proprietar George Nichin.

## „Wällischhof“

sanatoriu

aranjat după sistemul dr. Lahman, cu toate întocmirile moderne ale terapiei fizicale și dietitice, jumătate oră depărtare dela Viena în regiune romantică și sănătoasă.

Posta și telegraf: Maria Enzensdorf (bei Wien)

Cu deslușiri și prospecte stă la dispoziție a recțiunea și medicul șef al stabilimentului

Dr. Marius Sturza.

**BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.**

**SITUAȚIUNEA SUMARA**

1907. 5 Maiu.	ACTIV	1908. 26 Aprilie. 3 Maiu.
114008771	{ 80413771 Reserva metalică Aur . . . 91542433	129688014 129396433
1582025	{ 33595000 " Trate Aur . . . 37854000	1920155 1981285
78159508	Argint și diverse monete . . . . .	61024059 72800926
10520900	Portofoliu Român și Străin . . . . .	24864730 25030381
18875137	{ *) Impr. contra ef. publice . . . 7943400	11999699 11999699
11999840	" " " " in cont curent 17086981	15550233 15550233
15871054	Fonduri publice . . . . .	3230621 3230621
3259121	Efectele fondului de rezervă . . . . .	5939340 5939671
5873778	" " , amortisarea imob. și material	684889 689557
639962	Imobili . . . . .	608982 627705
656563	Mobilier și Mașini de Imprimerie . . . . .	104399779 105355279
102014567	Cheltuieli de Administrațiune . . . . .	15529345 7094248
—	Depozite libere . . . . .	25408505 24970769
17738211	" " & provizoriu . . . . .	400849251 404666707
20684997	Compturi curinți . . . . .	12000000 12000000
401884434	Copmturi de valori . . . . .	24850121 24850121
	<b>PASIV</b>	3664810 3664810
12000000	Capital . . . . .	254728410 257522030
22971453	Fond de rezervă . . . . .	— —
3404192	Fondul amortisării imobilelor și material . . . . .	1206131 1274467
260291580	Bilete de Bancă în circulațiune . . . . .	104399779 105355279
—	Profituri și perderi . . . . .	— —
1202642	Dobânzi și beneficii diverse . . . . .	400849251 404666707
102014567	Depozite de retras . . . . .	
—	" " & provizoriu . . . . .	
—	Compturi curinți . . . . .	
401884434		

Scomptul 5%. \*) Dobânda 5 1/2%

193 număr/1908 végrhtó.

**Árverési hirdetmény.**

Alulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. törvényszéknek 1908 évi 2264 számú végzése következtében dr. Papp Vazul ügyvéd által képviselt „Victoria“ takarékpénztár javára Surtea Gyorgye és társai pleskucái lakosok ellen 945 K. s jár. erejéig 1908 évi március hó 19-én foganatosított biztosítási végrehajtás utján lefoglalt és 6100 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: lóvak, szarvasmarhák, cséplőgép és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a n.-halmágyi kir. járásbíróóság 1908 évi V. 66/2 számú végzése folytán 945 kor. tőkekövetelés, ennek 1907 évi június hó 7 napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 164 kor. 14 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Pleskucza községben alperesek lakásán leendő megtartására

**1908 évi május hó 29-ik napjának délelőtti 9 órája**

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyhalomágy, 1908 évi május hó 9 napján.

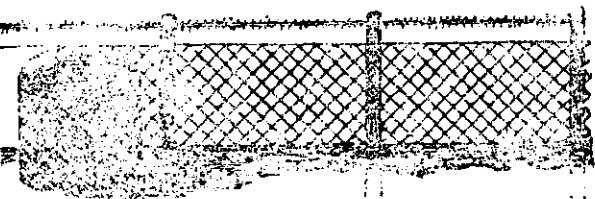
**Riedl Ákos,**  
kir. bír. végrehajtó.

**Sontağ Marton**

fabrică de somiere de sármă, zifuri pentru trásuri și de site

Kassa. Str. Szerecszen Nr. 1.

Fac tot felul de grilaje de sármă, dela cele mai simple până la cele mai împodobite. Fac rețele de sármă pentru îngrădirea



curților de fazan, păduri, vii, grădini de poame, curți, parcuri și curți de galite,

ciururi de pământ și nisip ștergătoare de picioare din sármă

cu un cuvânt tot felul de obiecte de sármă somierie elastice de sármă și zifuri elastice de sármă de oțel. Grilagiurile făcute după model sunt ieftine și întrece toate grilagiurile prin trănicie și practicitate.

176 sz./1908 végrhtó.

**Árverési hirdetmény.**

Alulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. törvényszéknek 1907 évi 18674 számú végzése következtében Papp Vazul ügyvéd által képviselt „Victoria“ takarékpénztár javára Surtea Zsurka és társa pleskucái lakos ellen 147 K. — f. s jár. erejéig 1908 évi március hó 19-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 3450 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: ló, szarvasmarhák, kocsik, cséplőgép és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a n.-halmágyi kir. járásbíróóság 1908 évi V. 100/2 számú végzése folytán 147 kor. tőkekövetelés, ennek 1906 évi december hó

23. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 121 kor. 34 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Pleskucza alperesek lakásán leendő megtartására

**1908 évi május hó 29-ik napjának délelőtti 10 órája**

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyhalomágy, 1908 évi május hó 9. napján.

**Riedl Ákos,**  
kir. bír. végrehajtó.

**Primul salon de corsete in Sibiu**

Premiat. Premiat.



Recomandă tot felul de corsete fine și elegante după măsură

Deposit bine asortat

In 40 de feluri de corsete (și tot felul de articole de felul acesta) fașon particular totdeauna în rezervă.

Cu stimă.

**J. Oschanitzky.**

Bretterpromenade Palais Habermann.

Fașon bun.

Prețuri reale.

**Czernoczky Mihály**

magazin de ghețe.

pentru dame și bărbați.

ARAD, Kossuth utca 67.

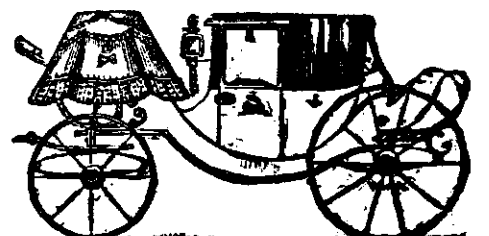
Fabricație proprie.

Prețuri ieftine.

- Ghețe de șevro pentru domni 12-40 cor.
- „ „ box 11-60 „
- „ „ șevro cu bumbi p. dame 10-90 „
- „ „ cu șirete pentru dame 9-60 „
- „ „ box cu șirete p. dame 8-30 „
- „ „ pele de vițel p. dame 7-60 „
- Jumătăți de șevro brun 9-00 „
- Jumătăți de șevro 7-60 „
- Jumătăți de căprioară 6-40 „
- Ghețe tari de muncitori dela 7— cor.
- Ghețe de copii dela 3— cor.

**Mirko Ferencz**

fabricant de trásuri.



**T. E. M. E. S. V. Á. R. (Jozsefváros).**  
Fröbel ut 16.

Tine în depozit trásuri noi și reparate. Primește orice lucru în branșa lui, așa d. e. lucrări de faur—rotar, șelar și văpsitorie, cu — — — — — prețuri estine. — — — — —

Dipl. de onoare  
Lovrin 1902.

# SZUBOTHA SÁNDOR

Medalia de aur  
Timișoara 1891.

pregătitor de odăjdii și adjuturi bisericești.

Intameiat la 1883 Telefon pentru comit. și oraș 498.

Croitorul teolog. episcopești din Cenad, liferantul  
Excel. Sale episcop Dessewffy din Cenad.

## TIMIȘOARA-CETATE

in colțul străzii Lonovics și Jenő főherceg vis-à-vis  
de hotelul «Hungaria».

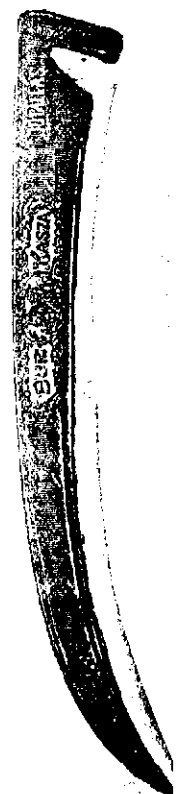
Recomandă magazinul său bogat în atențiunea  
binevoitoare atât a preoțimei cât și a acelor, cari  
voesc să cumpere pentru biserici capele, sau socie-  
tăți de înmormântare

**odăjdii, steaguri, cruci  
statue sau altfel de adjusturi bi-  
sericești**

tot astfel marele său asortiment pentru materiale  
necesare la formarea adjustărilor bisericești.

Pentru liferările mele iau răspunderea

**Servesc bucuros cu catalog ilustrat.**



Prăvălie de export „Mercur”

Cea mai bună și mai tare coasă  
din lume e totuși celebra

## Coasa „TRANSVAL”

și numai aceea e veritabilă pe  
care e marca celor trei condu-  
cători ai Burilor.

Să nu negligeze nimeni dar să  
o comande această coasă dela  
singurul neguțator

### Grauer Mihály

Mercur Kivitteli Áruház — Kőbánya  
Onegy utca nr. 9.

Prețurile acestor coase celebre:

De 60 cmtr . . .	— fl. 95 cr.
De 65 ” . . .	1 ” — ”
De 70 ” . . .	1 ” 05 ”
De 75 ” . . .	1 ” 10 ”
De 80 ” . . .	1 ” 15 ”
De 85 ” . . .	1 ” 20 ”
De 90 ” . . .	1 ” 30 ”

După fiecare 10 bucăți se da  
una rabat la 20, de bucăți 2 coase  
gratuit și două tablouri frumoase  
de război, deja la 5 bucăți plă-  
tesc eu porto.

# BĂILE BUZIAȘ

stațiune de căi ferate, postă și telegraf.

Dela gara de nord din Pesta vagon accelerat direct. Seizonul  
dela 15 Mai—15 Septemvri.

## Băi speciale pentru bolnavi de inimă

pentru boale femeiești, la boale de beșică și rinichi, la boale  
de piatră și nisip, cataruri de intestine și de stomac. Contra  
anemiei, contra limfaticismului și contra rachitamului, contra  
slăbiciunii generale și contra boalelor de femei. Izvoare ra-  
dicative cu acid carbonic și sărate și izvoare fenginxase cu acid carbonic.

Direcțiunea băilor.

Prospect se trimite la dorință.

## PRODUSELE DE ACID CARBONIC

ale băilor Muschong-Buziaș.

— se exportă în afară de țară în orice cantitate acid carbonic curat, natural —  
din izvoarele renumite ale băilor Buziaș.

**Să nu se confunde cu apele produse în mod artificial, cari  
n’au conținut așa bogat de acid carbonic.**

**Serviciu prompt și conștientios!!**

Adresa telegrafică: Muschong-Buziașturdó Interurban telefon 18 sz.



## Numai e emigrare!

pentru că și la noi poate câștiga ca’n Ame-  
rica, dacă se ocupă cu industria noastră  
de casă.

Dă lămuriri prima întreprindere din Un-  
garia de Sud de mașină de împletit în casă.

## Kötögép vállalat, Szeged,

strada Iskola nr. 18.



## Grósz Nagy Ferencz,

farmacia  
cist. :: DEBRECZEN, Șas-u. 8, :: farmacia ::  
„Arany egyszaru”.

Recomandă medicamente speciale preparate.

### Numai există reumă!

Cine voințe să scape de orice soi de reumă  
și de tot felul de dureri externe să cumpere o  
sticlă mare din renumitul **Balzam Regesc**  
(Király Balzsam) al cărui efect vindecător recunoscut  
de medici. 1 sticlă mare 2.65  
cor. cu îndrumare. 3 sticle mari  
6.65 cor. cu îndrumare, porto  
franco cu rambursă. Patentat, în  
nenumărate spitale de frunte se  
aplică ca cel mai eficace medica-  
ment. Numai există reumă!

Hajdusági  
Bajuszpadró.



Védjegy.

### MUSTAȚA E FRUMOASĂ dacă întrebuințezi

### POMADA HAJDUSAG

cea mai bună pentru creșterea și  
potrivirea mustețelor, pregătită  
din materie neunsuroasă. Efec-  
tul se vede foarte iute și  
cu siguranță. Scutit prin lege.  
Un borcan 50 fil. Prin postă  
se trimite numai 3 borcane cu  
2.15 Cor. Cu rambursă gratuit.

### MEDICAMENT

### PENTRU VOPSIREA PARULUI

în culori blond, brunet sau negru. Efect la moment.  
O singură vopsire e de ajuns, ca părul sau musta-  
ța o lună să aibă culoarea ce o dorește. Nu în-  
sprește părul. O sticlă cu medicament pentru ori  
și ce culoare 4 cor.



## Opawski Jozsef

prima fabrică de trăsuri de copii  
în Ungaria de sud.

TIMIȘOARA. — Jozsefváros.

Misits utca 2 sz. Hunyadi utca sarok.

Ține în deposit

### trăsuri de copii

fabricațiune proprie, dela cele mai  
simple până la cele mai impo-  
dobite cu prețuri favorabile.

Tot așa primește tot felul de  
reparaturi în branșa aceasta.

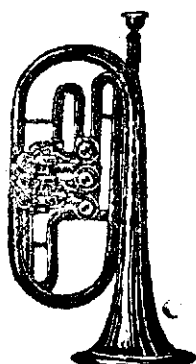
## Carl Raab

Cel mai mare magazin cu aparat de muzică din comit.

Bácsbodrog.

Zombor, str. Zrinyi.

Ujvidék, str. Duna 5 (lângă Promenadă).



Aparate fabricate proprii și anume:  
vioare, celo mari, mici, trîmbiți, flaute,  
clarinete, tobe mari și mici, baș-tam-  
bure de rangul întâi, harfă de forma  
ferei, — le recomand cu toată căldura.  
Harmonice, gramofone, fonografe și  
alte asemenea aparate, atât cu corzi de  
piele cât și de oțel din țară cât și  
străinătate în cel mai mare asortiment.

**Drege orice aparat muzical, specialiști  
are la dispoziție.**

■ Catalogul prețurilor trimite ori cui gratis  
și franco. ■

Atrag mai ales atențiunea on. public asupra atelierului meu de  
reparaturi special și cu puteri excelente de lucru, unde se repară  
tot felul de instrumente în mod special și sub supravegherea  
mea personală pe lângă probă și garanție.

